

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Y. O.**, zastoupeného Mgr. Matúšem Bónou, advokátem AK Novobranská 14, 602 00 Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 8. 2003, č. j. 24 Az 69/2003-21,

t a k t o:

I. Kasační stížnost se **z a m í t á**.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í:

Rozsudkem ze dne 12. 8. 2003, č. j. 24 Az 69/2003-21, zamítl Krajský soud v Ostravě žalobu žalobce – stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ze dne 13. 1. 2003, č. j. OAM-25/VL-07-03-2003, kterým byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná žádost stěžovatele o udělení azylu dle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zák. č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se azyl podle ust. § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu neuděluje, a dále, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 cit. zákona.

Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost. Pro řízení o kasační stížnosti je stěžovatel zastoupen advokátem Mgr. Matúšem Bónou, AK Novobranská 14, Brno, a to na základě plné moci ze dne 4. 9. 2003. Splnil tak

podmínku stanovenou v ust. § 105 odst. 2 s. ř. s., podle níž stěžovatel musí být zastoupen advokátem, nemá-li sám vysokoškolské právnické vzdělání.

V kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že napadené rozhodnutí vychází z nesprávného posouzení právní otázky soudem, a to splnění podmínek, s nimiž udělení azylu ust. § 12 zákona o azylu spojuje, v řízení předcházejícím vydání rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel nesouhlasí s hodnocením důvodů jeho žádosti o udělení azylu, a to jak žalovaným, tak i soudem, když při hodnocení byl vzat větší zřetel na celkovou objektivně ve všech směrech neutěšenou situaci v zemi původu stěžovatele, přehlédnuta však zůstala konkrétní situace stěžovatele v těchto poměrech, která se odvíjela od jeho postojů a činnosti v jeho zaměstnání ve státním zdravotnickém zařízení. V uskutečňování svých postojů v zaměstnání ve zdravotnictví spatřuje stěžovatel projev určitého jeho politického názoru. V této souvislosti poukázal stěžovatel na ústrky a šikanu, které se mu dostalo ze strany vedoucích pracovníků státního zdravotnického zařízení, cílené k ukončení jeho zaměstnání. Následkem toho se pak stěžovatel dostal do hluboké existenční nejistoty. Stěžovatel připouští možnost, že tyto skutečnosti dostatečně nezdůraznil při odůvodnění své žádosti o udělení azylu, ale ze spisového materiálu jsou podle stěžovatele přesto dostatečně patrny. K odstranění případné kusosti údajů o konkrétní činnosti a postojích stěžovatele si měl správní orgán podle stěžovatele přinejmenším vyžádat od žalobce další doplnění či upřesnění. Stěžovatel je proto přesvědčen, že při zjišťování skutečného stavu, z něhož správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, byl porušen zákon – konkrétně správní řád a pro tuto vadu mělo být napadené rozhodnutí správního orgánu soudem zrušeno. Správní orgán podle něj nedostál tímto svým povinnostem vyplývajícím z ust. § 3 odst. 3, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, tedy zjistit úplně a přesně skutečný stav věci, aniž by byl vázán jen návrhy účastníků a vycházet při svém rozhodování ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Stěžovatel je přesvědčen, že měl soud pro uvedené vady řízení předcházejícího vydání správního rozhodnutí toto rozhodnutí správního orgánu zrušit. Vzhledem k uvedeným skutečnostem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.Současně stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal jeho stížnosti odkladný účinek s odůvodněním, že právní následky rozhodnutí správního orgánu by stěžovateli v jeho postavení mohly způsobit vážnou újmu.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 25. 10. 2003, krajskému soudu doručeném dne 1. 10. 2003, popřel oprávněnost podané kasační stížnosti a vyslovil přesvědčení, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek Krajského soudu v Ostravě, byly vydány v souladu s právními předpisy. V kasační stížnosti se snaží stěžovatel dovodit, že důvody opuštění vlasti a podání žádosti o udělení azylu, jak je uvedl v průběhu správního řízení a jak jsou zaznamenány ve správním spise, měly hlubší podtext nasvědčující tomu, že zastával a projevoval určité politické názory, za které mu bylo vyhrožováno a byly proti němu i použity, což však správní orgán v předchozím řízení údajně přehlédl či opomenul, čímž porušil příslušná ustanovení správního řádu. K těmto námitkám, s nimiž zásadně nesouhlasí, odkazuje správní orgán především na spis a vydaná rozhodnutí. Zdůrazňuje, že rozhodnutí správního orgánu bylo napadeno žalobou, ve které měl stěžovatel možnost uplatnit v souladu se zákonem své výhrady a námitky proti obsahu správního rozhodnutí nebo postupu správního orgánu. Jak je však zřejmé i z odůvodnění rozsudku soudu, žaloba obsahovala pouze obecně formulované žalobní body a po skutkové stránce odkázal stěžovatel toliko na spisový materiál, zejména na svou žádost o udělení azylu a protokol o pohovoru. Podle názoru správního orgánu se soud dostatečně vypořádal se všemi žalobními námitkami ve vztahu k předcházejícímu správnímu řízení a konstatoval, že správní orgán při svém rozhodování nepochybil a nedopustil se porušení zákonnosti, proto žalobu zamítl.

Z uvedených důvodů považuje žalovaný kasační stížnost za nedůvodnou a stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a nepřiznal jí odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 109 s. ř. s., a dospěl k závěru, že výše uvedené námitky stěžovatele nejsou důvodné.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá nesprávné právní posouzení právní otázky soudem, a to splnění podmínek, s nimiž udělení azylu ust. § 12 zákona o azylu spojuje, a dále nedostatečné zjištění skutečného stavu věci správním orgánem.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatele lze tedy podřadit pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) a písm. b) s. ř. s.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák.) nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák.), jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Pokud jde o řízení před správním orgánem, je povinností správního orgánu respektovat základní pravidla řízení, vyplývající z ust. § 3 správního řádu vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení, rozvedené a konkretizované v dalších zákonných ustanoveních. V řízení o azylu je rozhodující pro posouzení naplnění zákonných podmínek, ale i pro rozsah dokazování, uvedení důvodů žadatelem v žádosti, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu, který tvrdí určité skutečnosti, na jejichž základě by mu mělo být vyhověno. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by mohlo být jeho žádosti vyhověno. K zajištění možnosti úplného vyjádření má podle § 22 odst. 1 zákona o azylu účastník řízení právo jednat v řízení o udělení azylu v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočníka na celou dobu řízení. Podle odst. 2 téhož ustanovení je účastník řízení oprávněn přizvat si na své náklady tlumočníka podle své volby.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 11. 1. 2003 uskutečnil správní orgán se stěžovatelem pohovor za účelem spolehlivého zjištění skutečného stavu věci. Z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území ČR na č. l. 12 správního spisu vyplývá, že pohovor byl proveden za přítomnosti tlumočnice z ruského

jazyka paní I. S. Dle uvedeného protokolu byl stěžovatel poučen, že je povinen v průběhu řízení poskytovat ministerstvu vnitra nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci, a že v případě neposkytování informací nezbytných pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci správní orgán řízení o udělení azylu podle ust. § 25 písm. d) zákona o azylu zastaví, pokud nebude možné rozhodnout na základě dosud zjištěných skutečností. V protokolu je dále uvedeno, že stěžovatel se cítí zdráv a je schopen pohovoru. Poučení rozuměl a nežádá bližší vysvětlení. Z uvedeného protokolu dále vyplývá, že stěžovatel byl informován o tom, že pro posouzení jím uváděných skutečností má správní orgán k dispozici informace na straně č. 4 protokolu konkrétně vyjmenované. Na otázku, zda se chce seznámit s obsahem těchto zpráv a vyjádřit se k nim či ke způsobu jejich získání, popřípadě navrhnout jejich doplnění, odpověděl stěžovatel ne. Stěžovatel stvrdil svými podpisy, že byl seznámen se všemi stránkami protokolu, s obsahem souhlasí a doplnění ani změny nežádá.

Dle ust. § 12 zákona o azylu, se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec

a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Dle vyjádření stěžovatele obsažených ve správním spise uvedl stěžovatel jako důvody, pro které žádá o azyl, že není spokojen s celkovou situací na Ukrajině, nelíbí se mu celková sociální politika, kterou vede ukrajinská vláda všeobecně a místní mocenské orgány v krajích a okresech ve vztahu k člověku a jeho potřebám. Stěžovatel taktéž nemohl snést takové ponížení a znevážení, jakého se mu dostalo od ředitele okresní nemocnice, kde pracoval jako zdravotní bratr na přijímacím oddělení, který mu neustále nařizoval, aby požadoval a vybíral dobročinné příspěvky od lidí, kteří onemocněli a byli přijati do nemocnice k léčení, což nepatřilo k jeho povinnostem, a proto peníze nevybíral. Taktéž stěžovatel uvedl, že jej neuspokojovala odměna za práci a jeho sociální status jako člověka v této situaci. To jej vše donutilo dát výpověď z práce a odjet do České republiky. Dle výše uvedeného protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území ČR stěžovatel uvedl, že to je vše, pronásledování nebylo, výhrůžky také ne, nebyl stíhán.

Z uvedeného vyplývá, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by byly podřaditelné pod důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu. Jestliže v žádosti o udělení azylu a v průběhu azylového řízení uváděl stěžovatel pouze důvody výše uvedené, nelze žalovanému vytýkat, že nehodnotil skutečnosti jiné, než stěžovatelem uplatněné.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že žalovaný správně zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, když neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Při shrnutí výše uvedených skutečností lze dále dovodit, že správní orgán svým povinnostem vyplývajícím z ust. § 3 odst. 2 a 3, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu dostál.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebyla zjištěna nezákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu a nebyly zjištěny ani vytýkané vady správního řízení, pro které měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit.

Pokud se po přezkoumání rozhodnutí žalovaného v intencích zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, krajský soud ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, když tyto závěry shledal správnými, je pochopitelné, že mu nezbylo, než opravný prostředek proti rozhodnutí žalovaného zamítnout.

Důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatele podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovanému Ministerstvu vnitra ČR, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. 12. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu